

Document de ședință

B9-0529/2023

12.12.2023

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la tentativa de lovitură de stat din Guatemala
(2023/3031(RSP))

Jordi Cañas, Petras Auštrevičius, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Ilhan Kyuchyuk, Dragoș Pîslaru, Samira Rafaela, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
în numele Grupului Renew

B9-0529/2023

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la tentativa de lovitură de stat din Guatemala
(2023/3031(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind Guatemala, în special rezoluția din 14 septembrie 2023 referitoare la Guatemala: situația de după alegeri, statul de drept și independența sistemului judiciar¹,
 - având în vedere declarațiile Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) din 21 și 28 august 2023 referitoare la alegerile prezidențiale din Guatemala și declarația sa privind ultimele evoluții din Guatemala din 8 decembrie 2023,
 - având în vedere declarațiile preliminare ale misiunii UE de observare a alegerilor din 27 iunie și 22 august 2023, precum și raportul său final prezentat în Ciudad de Guatemala la 13 noiembrie 2023,
 - având în vedere declarația din 8 decembrie 2023 atribuită purtătorului de cuvânt al Secretarului General al ONU referitoare la evoluțiile recente în tranziția democratică din Guatemala,
 - având în vedere declarația din 9 decembrie 2023 a înaltului comisar al ONU pentru drepturile omului, Volker Türk, în care acesta deplânge încercările persistente de subminare a rezultatelor alegerilor,
 - având în vedere declarația Secretariatului General al Organizației Statelor Americane din 8 decembrie 2023 prin care condamnă tentativa de lovitură de stat din Guatemala,
 - având în vedere declarația din 8 decembrie 2023 a Alianței pentru dezvoltare în democrație, care a criticat acțiunile care vizează anularea alegerilor generale, intervenind în procesul electoral democratic și ignorându-l,
 - având în vedere declarația din 8 decembrie 2023 a Comitetului de coordonare a camerelor de comerț, industrie și finanțe din Guatemala (*Comité Coordinador de Cámaras Comerciales, Industriales y Financieras, CACIF*) în sprijinul democrației, al statului de drept, al președintelui ales, al vicepreședintelui ales și al tuturor funcționarilor aleși la alegerile din 25 iunie 2023,
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 28 august 2023, Tribunalul electoral suprem a anunțat rezultatele oficiale ale unor alegeri pașnice și bine organizate și a declarat victoria clară a lui Bernardo Arévalo și a lui Karin Herrera din partea Mișcării *Semilla*, aleși în funcția de președinte și vicepreședintă ai Guatemalei în urma celui de-al doilea tur de scrutin al alegerilor

¹ Texte adoptate, P9_TA(2023)0322.

prezidențiale din 20 august 2023;

- B. întrucât Mișcarea *Semilla* a făcut obiectul unor acțiuni judiciare și procedurale selective și arbitrare din partea Ministerului Public, deoarece Bernardo Arévalo a fost confirmat ca fiind unul dintre cei doi candidați la președinție cu cele mai multe voturi în primul tur de scrutin care a avut loc la 25 iunie 2023;
- C. întrucât, la 8 decembrie 2023, Ministerul Public din Guatemala, în special șeful Parchetului special împotriva impunității (FECI), José Rafael Curruchiche, și procurorul Leonor Morales Lazo, au declarat că vor încerca să anuleze rezultatele alegerilor din 25 iunie 2023, invocând presupuse nereguli în fișele electorale ale secțiilor de votare (*acta 4*) ale tuturor celor cinci tururi electorale și în sistemul de transmitere și de anunțare a rezultatelor preliminare ale alegerilor;
- D. întrucât procurorii au solicitat, de asemenea, ca președintelui ales al Guatemalei, Bernardo Arévalo, să i se retragă imunitatea;
- E. întrucât președintele ales Bernardo Arévalo a respins cu fermitate manevra procurorilor de a invalida victoria sa electorală, calificând acțiunile Ministerului Public ca fiind „perverse” și o „tentativă de lovitură de stat”;
- F. întrucât Blanca Alfaro, președintele Tribunalului Electoral Suprem, al cărui rol este de a soluționa astfel de situații, a răspuns imediat Ministerului Public că rezultatele alegerilor sunt inalterabile, că sunt „valide și certificate” și a afirmat că „persoanele (câștigătoare ale tururilor la care au participat) sunt în mod necesar acreditate și trebuie să își preia mandatul la 14 ianuarie 2024”;
- G. întrucât președintele Tribunalului Electoral Suprem a remarcat că orice încercare de a împiedica funcționarii aleși să preia funcția „ar reprezenta o ruptură a ordinii constituționale”;
- H. întrucât, la 1 decembrie 2023, patru magistrați ai Tribunalului Electoral Suprem au părăsit țara la câteva ore după ce Congresul a votat retragerea imunității lor, în încercarea clară a partidelor care au pierdut la alegerile prezidențiale de a influența și mai mult cu rezultatele, ignorând complet voința alegătorilor exprimată în urne;
- I. întrucât Parlamentul, UE și alți parteneri internaționali au denunțat încercările în curs de a anula rezultatul alegerilor, măsurile continue de incriminare a operatorilor judiciari independenți și instrumentalizarea instituțiilor judiciare și de urmărire penală;
- J. întrucât misiunea UE de observare a alegerilor a observat întregul proces electoral la invitația autorităților din Guatemala și a concluzionat că alegerile au fost transparente și bine organizate, neexistând niciun motiv pentru a afirma că au existat fraude;
- K. întrucât alte misiuni de observare internaționale și naționale au ajuns la concluzii similare;
- L. întrucât, în ultimii ani, în Guatemala, libertatea de exprimare a fost subminată, iar autoritățile guatemaleze au instituit controale instituționale privind abuzul de putere pentru a preveni tragerea la răspundere pentru corupția larg răspândită la nivel înalt;

- M. întrucât mai mulți jurnaliști s-au confruntat cu anchete penale motivate politic, inclusiv José Rubén Zamora, redactor la El Periódico de Guatemala, care se află în închisoare din iulie 2022,
1. condamnă tentativa de lovitură de stat și eforturile continue ale Ministerului Public de a anula rezultatele alegerilor generale și prezidențiale din Guatemala, pe baza unor acuzații nefondate de fraudă, și solicită încetarea imediată a acestor acțiuni;
 2. respinge toate acțiunile motivate politic ale unor autorități, care încalcă în mod clar Constituția guatemaleză, subminează integritatea procesului electoral și încalcă separarea puterilor, statul de drept și democrația;
 3. invită autoritățile competente, inclusiv președintele în exercițiu Alejandro Giammattei și sistemul judiciar, să ia măsuri pentru a menține ordinea constituțională și statul de drept, să respingă încercările inacceptabile de a anula rezultatele electorale, să asigure respectarea voinței exprimate de cetățenii guatemalezi prin vot și să le garanteze drepturile civile și politice, inclusiv dreptul funcționarilor aleși de a fi instalați în funcție în mod corespunzător, în conformitate cu standardele internaționale și regionale și cu legislația guatemaleză;
 4. subliniază importanța tragerii la răspundere a celor care se opun democrației; invită Consiliul, în acest sens, să adopte imediat măsuri restrictive specifice, inclusiv înghețarea activelor și interdicții de călătorie, împotriva (dar fără a se limita la) Procurorului General María Consuelo Porras Argueta, șefului FECEI, José Rafael Curruchiche Cacul, judecătorului Fredy Raúl Orellana Letona, procurorului FICE Leonor Eugenia Morales Lazo și Secretarului General al Ministerului Public, Angel Arnoldo Pineda Avila, care subminează procesul electoral din 2023 din Guatemala și instrumentalizează sistematic sistemul judiciar pentru a slăbi statul de drept și a incrimina personalitățile opoziției;
 5. reamintește că respectarea independenței sistemului judiciar, a pluralismului politic și a libertății de exprimare pentru toți cetățenii Guatemalei constituie drepturi fundamentale și piloni esențiali ai democrației și ai statului de drept;
 6. își exprimă îngrijorarea cu privire la detenția arbitrară a procurorilor, judecătorilor și jurnaliștilor independenți; invită autoritățile din Guatemala să se abțină de la orice încercare de obstrucționare a activității apărătorilor drepturilor omului, a operatorilor judiciari și a jurnaliștilor care au investigat și au expus corupția, încălcările drepturilor omului și abuzul de putere;
 7. invită Serviciul European de Acțiune Externă, statele membre și Delegația UE în Guatemala să continue monitorizarea situației din Guatemala până când vor exista garanții clare și serioase că voința alegătorilor, exprimată la alegerile generale din 25 iunie 2023 și la alegerile prezidențiale din 20 august 2023, este respectată;
 8. încurajează autoritățile să pună în aplicare recomandările misiunii UE de observare a alegerilor, în special cele care abordează deficiențele evaluate în ceea ce privește statul de drept, separarea puterilor și promovarea drepturilor omului și a drepturilor politice;
 9. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei,

Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Organizației Statelor Americane, ONU, autorităților din Guatemala și Parlamentului Central American.